

Értesítő.

† Gr. Kuun Géza (1838—1905). A magyar tudományosságot súlyos veszteség érte. Munkában eltöltött, eredményekben gazdag élet után örök nyugalomra zárta le szemét egyik büszkesége, gr. KUUN GÉZA. Egyike volt az elköltözött ama keveseknek, a kiknek a nevét a külföld is ismerte; halálával olyan úrt hagyott maga után, a melyet az ifjabb nemzedék csak komoly, vállvetett munkával tölthet be.

Gr. KUUN GÉZA munkássága a tágabb értelemben vett keleti tudományok egész körére kiterjedt. Fiatalabb éveiben főképpen a sémi philológiát művelte nagy kedvvel; a 70-es években idevágó dolgozatainak egész sora jelent meg, nagyrészüik éppen e folyóirat hasábjain (Hogyan fejeztetik ki az örökkévalóság a sémi nyelvekben. Az új arab nyelvről és annak különbségeiről az ó-arabtól. Assyr szók hasonlítása. A gyökök elmélete. A sémi magánhangzókrol stb.). Maradandó érdemeket szerzett a megboldogult a bennünket közelebről érdeklő ural-altaji nyelvtudomány terén is, midőn a turkologusokat s a magyar nyelvészeket egyaránt érdeklő Codex Cumanicus tudós kiadásával ajándékozott meg. (Codex Cumanicus bibliothecæ ad templum divi Marci Venetiarum, edidit comes Géza Kuun. Budapestini, 1880.; Additamentorum ad Codicem Cumanicum nova series [Atti del 4. Congresso degli Orientalisti, II.] A kúnok nyelvéről és nemzetiségéről, 1885.)

De a magyar történetírás is hálával tartozik gr. KUUN GÉZÁNAK; ő volt az, a ki széleskörű tudásával azt a gazdag történeti anyagot, a melyet a keleti kútfők a magyarság őstörténetére vonatkozólag magukban rejtnek, kikutatta s a tudós világ számára hozzáférhetővé tette. (Relationum Hungarorum cum Oriente gentibusque orientalis originis historia antiquissima. Claudiopoli. 1893—95. A keleti kútfők, a «Magyar honfoglalás kútfőiben.»)

A kik őt személyesen is ismerték, nemcsak a tudóst siratják benne, a ki széleskörű ismereteivel tiszteletet keltett, hanem az embert is, a ki nemes, minden előítéletől ment gondolkodásával a szíveket is meghódította. Legyen áldott emlékezte!

† **Szilasi Móricz.** (1854—1905.). Május hó 15-én súlyos szenvedés után elköltözött az élők sorából SZILASI MÓRICZ kolozsvári egyetemi tanár, a magyar és a finnugor összehasonlító nyelvészetnek kiváló képzettségű és nagybuzgalmú művelője. SZILASI voltaképen klasszikus philologusnak készült, de e mellett már egyetemi hallgató korában a magyar és a finnugor összehasonlító nyelvészettel is foglalkozott, sőt később a török nyelveket is bevonta vizsgálódásai körébe. Irodalmi működését egész fiatalon a Magyar Nyelvőrben kezdte meg, s ezen folyóiratban egyebek között a járulékmássalhangzókról, a szótövekről, a bevezető keresztnelvekről, FALUDI nyelvéről stb. értekezett. Később a Nyelvtudományi Közleményekben adott ki nagyobb dolgozatokat, a melyek között legkiválóbb a *Kombinált műveltető és mozzanatos igeképzés* című. Nevezetes az a bírálata is, a melyet SIMONYI Tüzetes Magyar Nyelvtanáról írt az Egyetemes Philologiai Közönybe; ebben ugyanis rámutatott a magyar nyelvtudománynak több megoldatlan kérdésére. Jó szolgálatot tett szaktársainak két szótári munkájával; az egyik a *Vogul Szójegyzék*, a mely MUNKÁCSI vogul népköltési gyűjteményének első három kötete alapján készült és ez idő szerint nélkülözhetetlen segédkönyve mindenkinek, a ki a vogul nyelvvvel foglalkozik; a másik a *Cseremis Szótár*, a melyben össze van állítva az addig ismert egész szókészlet. Tudományos érdemei elismerésül a M. Tud. Akadémia és a helsingforsi Finnugor Társaság megválasztotta levelező tagjának, a kolozsvári egyetem pedig tiszteletbeli bölcsészeti doktorának.

SZILASI MÓRICZ hosszú időn át mint középiskolai tanár működött, azután az Eötvös-kollégiumban volt szakvezető tanár. HALÁSZ IGNÁCZ elhúnyta után a kolozsvári egyetem meghívta a magyar és a finnugor nyelvészet katedrájára, de erről még annyi ideig sem hirdethette a tudományt, mint derék elődje, a kit szintén javakorában ragadott el a halál.

† **Anderson Nikolai Ivanovics** meghalt márczius 21-én hatvan éves korában. Észtt földön született 1845-ben. Középiskolai tanulmányait Revalban, az egyetemieket Dorpatban végezte. 1871-ben gimnáziumi tanár lett Dorpatban s a következő évben Minszkben, majd

1894-ben a finnugor nyelvészet rendkívüli tanára lett a kazáni egyetemen. Tagja volt a helsingforsi Finnugor Társaságnak, az Észttudós Társaságnak stb. Két főmunkája: *Studien zur Vergleichung der ugrofinnischen und indogermanischen Sprachen* (Dorpat, 1879) és *Wandlungen der anlautenden dentalen Spirans im Ostjakischen* (St. Petersburg, 1893). Több kisebb értekezése és sok anyaga a finnugor nyelvek összehasonlító vizsgálatához kéziratban maradt.

Irodalom.

BEKE ÖDÖN. A vogul határozók. Budapest, 1905. (Különnyomat a NyK. XXXV. kötetéből.) (= Nyelvészeti Füzetek XXIII.)

MELICH JÁNOS. Szláv jövevényszavaink. I. II. Budapest, 1904—1905. (Különnyomat a NyK. XXXII—XXXV. kötetéből.)

Nyelvészeti Tanulmányok. Ural-altaji nyelvtudományi folyóirat. Szerkeszti és kiadja SZILASI MÓRICZ. I. k. 1. füzet. Kolozsvár, 1905.

RÉGER BÉLA. A határozott névmutató. Budapest, 1905. (= Nyelvészeti Füzetek XXIV.)

VÉRTES JÓZSEF. A gyermeknyelv hangtana. Budapest, 1905. (= Nyelvészeti Füzetek XXII.)

ZOLNAI-SZAMOTA. Magyar oklevél-szótár. 12. füzet. Budapest, 1905.
